

iustorum numero in parte vel in toto fuerunt nicodemus qui ad iherosolimam venit nocte et princeps et iohannes et ioseph ab arimathia et gamaliel etc. **Tercio** modo appetit? vane glorie et pugnat dilectioni dei et hoc ex parte ipsius gloriatis scilicet qui intentionem suam refert ad gloriam tanquam ad ultimum finem ita quod gloriam appetit propter seipsum nullo modo referendo eam in utilitatem proximi aut dei honorem finaliter. **Et** qui opera virtutum ordinat utilitate in gloriam suam tanquam in suam et optum sibi ut quod ieiunat dat elemosinam et similia ut alii sciant et eum glorificent. **Et** qui tamen diligit eam et appetit quod etiam propter ipsam; osee quendam non permittit facere contra deum sic est peccatum mortale. **Quando** vero gloria est vana aliquo modo super positum circa secundam appositionem attentionem non repugnat dilectioni aliquorum modorum nunc praefactorum tunc appetitus vane glorie non est peccatum mortale sed solum veniale ut dicitur the.

Capitulum xv.

Undecimo hic prohibetur procrisis. nam ex premissis patet. Sic finis superbie est propria excellencia quam intendit superbus. sic finis appetitionis inanis glorie est manifestacio proprie excellencie quod illam intendit vane gloriose. ad hanc

aut manifestacionem seipsum the. 2. 2. 9. **Cxxxij. ar. v.** potest quod ostendere et directe tripliciter. **Primo** per verba et sic est iactancia. **Secundo** per facta falsa et sic est procrisis. **Tercio** per facta verba habentia quandam ammiracionem et sic est presumpcio novitatum. **De** procrisis ergo tria sunt dicenda. **Primo** quod sit et qualiter committitur et quomodo mala sit. **Secundo** quando sit peccatum mortale seu sub precepto prohibita. **Tercio** a quibus se minore possit ostendere quod sit in re quod videtur promissa. **Quantum** ad nonendum secundum the. ubi super quod procrisis dupliciter capitur vno modo omnium alio modo proprie committitur seu generaliter procrisis id est est quod significatio et sic est medatum consistens in signis exteriorum factorum ut cum quis per aliqua exteriora signa aret aut factorum aliquid de se signat quod in eo non est aut melius aut excellentius quam in eo veraciter existat. et isto modo magnus apparatus vestitus est simulacio seu procrisis latius hinc sapiencie. **Et** magnus status et sumptuosus in equis servis et similibus est simulacio divitiarum et potencie. **Et** sic omnis simulacio seu procrisis est medatum et ideo peccatum et aliquando mortale si est contra caritatem. aliquando veniale sic de medacione dicitur infra in precepto. viij. capituli.

Causa autē quare simulatio est peccatum est illa dicitur thō. ibidem quod ad virtutem veritatis pertinet ut aliquis tale se exhibeat exterius per signa exteriora quales est. **S**igna autem exteriora non solum sunt verba sed etiam facta. sic ergo veritati opponitur quod aliquis per verba exteriora significet aliud quam habet apud se quod ad mendacium pertinet. ita etiam veritati opponitur quod aliquis per aliquam signa factorum vel rerum aliquid de se significet contrarium eius quod in eo est quod proprie simulatio dicitur.

Tunc sic dicit augustinus in libro de quaestionibus evangelii. Non omne quod fingimus mendacium est. sed quoniam illud fingimus quod nihil significat tunc est mendacium. Cum autem fictio nostra refertur ad aliquam significationem non est mendacium sed aliqua figura veritatis. Et scribitur in exemplum de figuratis locutionibus in quibus quidem fingimus res. non ut asseratur ita esse sed eas proponimus ut figuram alterius quod asserere volumus. Sic igitur se finxit dominus loquens in lucam ultimum. Quia opposuit motum suum quasi volens longius ire ad aliud figurative significandum scilicet quod ipse ab eorum fide longe erat ut grece dicitur. Est igitur ut dicit thō. simulatio peccatum simpliciter quod non refertur verum quod verbo vel quocumque facto alij

metiatur. **T**unc vltimus dicit. si quis dat per aliquod opus vel per verbum duplex aliquid intelligere quod non est: non intentione fallendi. sed intentione utilitatis consequentis tale simulationem non esse peccatum. **C**irca quod tamen notat thō. quod sicut aliquis verbo metitur quando significat quod non est non autem quando tacet quod est quod dicitur aliquando licet. Ita simulatio est quando aliquis per exteriora signa factorum vel rerum significat aliquid quod non est. non autem si aliquis pretermittat significare quod est. unde aliquis potest occultare suum peccatum sine peccato. **A**lio modo capitur per prophetas in sacra scriptura proprie et est simulatio sanctitatis et iustitiae quam quis non habet et sic hypocrita est qui per exteriora signa factorum sanctitatem ad quamcumque virtutem quam non habet simulat cum intentione ut alij credant eum tale esse. **E**t talis hypocritis semper est peccatum. **S**icut et omne mendacium est peccatum ipsa autem hypocritis est mendacium in facto. unde hypocritis duo dicitur. scilicet de factum sanctitatis et simulationem sanctitatis ipsius. **A**deo autem augustinus dicit super psalmum lxxiiij. **S**imulata equitas non est equitas sed duplex est iniquitas. **E**st enim ibi duplex peccatum scilicet in hypocrita. videlicet iniquitas occulta et falsitas sanctitatis in ostensione. **N**ec

aut ppoctis in quibus personis
se inflectere solet septimo. **Primo**
in hereticis de quo math. vii. At
tedite a falsis pphis qui veniunt
ad vos in vestimentis ovium intus
secus aut sunt lupi rapaces. **Se-**
cundo in fictis clericis et religio-
sis de quibus dicitur. dum ore et
habitu non corde deo se servie
ostendunt per xpm math. xv. ppo-
cte bene pphetauit de vobis ysai.
xxix. Populus hic labijs me ho-
norat. cor autem eorum longe est
a me. **Et math. xxiii.** **Ve**
scribe et pharisei ppocte qui clau-
ditis regnum celorum ante homi-
nes. vos enim non intratis sed ma-
le vivendo. neque introeuntes simi-
tis intrare sed per exempla mala eos
infricando. **Tercio** in fictis iudici-
bus et scabibus ac dominis temporalibus
qui cum iusticiam deberent defen-
dere a se hoc facere pretendunt in-
trinfecus sunt pleni dolo et aua-
ricia. **De quibus math. xxiii.** **Ve**
vobis scribe et pharisei ppocte
qui mundatis quod de foris est
calicis et parafidis. intus autem
pleni estis rapia et immundicia
vobis scribe et pharisei ppo-
cte qui filices estis sepulchris de-
albatis que foris apparent homi-
bus speciosa. intus vero plena
sunt ossibus mortuorum et omni
spurcicia. **Quarto** in fictis viduis
et virginibus que in deliciis vi-
uentes vel nequitibus alijs pre-

honorari volunt. unde iob. xx.
Si ascenderit usque ad celos su-
perbia eius et caput eius nubes
tetigerit quasi sterquilinum in
fine perdetur. **Quinto** in pauperi-
bus fictis medicantibus de qui-
bus luc. xx. ait xps **Attendite** a
scribis qui volunt ambulare in
stolis et amant salutaciones in
foro et primas cathedras in syna-
gogis. et primos accubitus in co-
munijs qui devorant domos vi-
duarum simulantes longam
oracionem huius accipient dana-
cionem maiorem. **Sed** quo-
modo cognoscitur quis ppocta
esse. **Rndet** augustinus super il-
lo luce. vi. Non potest arbor bo-
na fructus malos facere et contra
a tribus cognoscitur ppocte
Primum est bonorum oppressio
vel persequendo. vel detrachendo
Omnes enim ppocte detracto-
res sunt. **Secundum** est facilis
reprehensio aliorum quod fatiunt
ut videantur habere zelum. **Ter-**
tium est impaciencia in adversis
Super omnes enim movetur
et offenduntur ad contumelias
sibi dictas. quia querunt glo-
riam ideo dolent ad contumelia
unde dicit ieronimus **Non** que-
ras gloriam et non dolebis cum
in gloriosus fueris. qui laudem
non appetit non sentit contume-
lias. **Sed** dices sunt ergo
mali religiosi vel clerici ppocte

Rūdit thō. habitus sc̄itatis
 puta religionis vel clericatus
 significat statum quo q̄s ob
 ligatur ad opa perfectiois. et
 ideo cū quis habitum sc̄itatis
 assumit intēdēns se ad sta
 tum perfectiois trāsferre. si p
 ifirmitatē deficiat. nō ē simula
 tor vel p̄pocrita q̄ nō tenetur
 manifestare suum p̄ccm. sancti
 tatis habitū deponendo. Si
 autē ad hoc habitum sanctita
 tis assumeret. ut se iustū osten
 deret esset p̄pocrita et simulator.
 vñ gre dic. xxxi. mōz. Sunt
 nonnulli q̄ a sc̄itatis hitum
 tenēt et p̄fectiois merita exēq̄
 non valēt. hos nequa q̄ credē
 dū ē in p̄pocritaz numero cur
 rere. q̄ aliud ē infirmitate pec
 care. aliud malitia. **Q**z ite
 trū dubitares. vtz aliquis si
 mulās sanctitatem ad honozē
 dei et edificacōem proximi pec
 cet. Rūdet p̄. de tharētalia in
 quodlibet. duplex est simulacō
 quedā que fit ab aliquo ut in
 quitas sua pallietur et t̄pe ab
 hoibus laudetur et bon⁹ repu
 tetur. et hoc ē p̄ccm. Alia fit ad
 dei honozē et proximoz edifi
 cacōnem. ut si aliquis religio
 sus maiore religionē ostēdit
 coram secularibus q̄ corā suis
 fratribus ut ipi magis edificē
 tur. iste nō peccat sed meretur
 hoc ille. Exēplum in btō dn̄ico

p quadragesimā i pane et aq̄
 cū lotio ieiunante ut hereticos
 ouerteret. Et sic ep̄us oromēb
 didacus oli cōn hereticos albi
 enles hortabatur abbates ea
 dem intencōe ut pedes irent in
 paupertate. **Q**uo ad. ij. p̄nci k
 pale nōndū sc̄dm thō. q̄ p̄poc
 ritas secūdo mō sūpta. aliq̄n
 ē p̄ccm mōzle et aliq̄n veniale
Qn autē sit mōzle vel veniale
 ē attēdendū ex fine que ip̄e fin
 gens intēdit. Si nāq̄ talis fi
 nis est oīra caritatē est p̄ccm
 mōzle. Sicut cū quis simulat
 sanctitatem ut falsā doctrinā
 seminet in qua sibi nō tam cito
 crederetur nisi factus et iustus
 appareret. quales sunt cōmunī
 ter heretici. p̄t q̄ dicit domi⁹
math. vij. Attēdite a falsis p̄
plxtis qui veniunt ad vos i ve
stimentis ouium intrinsec⁹ au
tē sunt lupi rapaces. vel cū q̄s
simulat sc̄itatem ut idign⁹
adipiscatur ecclesiasticā dig
nitatem vel ut adipiscat̄ alia
temporalia quecūq̄ cū dāno
alioz. vel simulat sc̄itatem ut
familiarior fiat alicui mulieri
aliene. ut eā p̄ hoc decipiat et
in suum cōsensū allitiat et sic de
alijs hmōi simibus qui sūt cō
tra caritatem dei vel proximi
hoc videtur eē mēs sc̄ti docto
ris. vnde et vlticus li. vi. trac.
ij. c. xxvij. dic. Cum aliquis

fiat sanctitatem quam non habet
 propter hoc ut datur ei aliquid. **S**i
 cut illi de quibus math. xxiii. di-
 citur. **V**e vobis hypocrite qui co-
 meditis domos viduarum. pecca-
 tum mortale est. quia rapit quod debet
 tur sancto quia quod datur ei
 datur in nomine iusti. **I**tem quam
 talis simulacionem facit ex i-
 faciabili auaritia. **S**i autem aliquis
 pro sua necessitate simulet am-
 plioris indigentiam quam habeat non
 est hoc mortale peccatum. **S**icut
 fatiunt illi qui commuiter trutan-
 tur in uocantur. de hijs enim dicit
 crisostomus? quod talis simulacio po-
 tius est culpa diuitum quam pauperum
 qui ex sui indigentia ad hoc com-
 pelluntur. **S**i autem sed; tho-
 mas in tentus non repugnat cai-
 tati. tunc manet veniale ut cum
 quis fingit solum quod delectatur
 in sic fingendo. de quo dicit philo-
 sophus. iii. ethicorum quod magis videtur
 vanus quam malus vel si fingeret
 propter iocundum. **E**adem enim ratio
 de fictione et meditatione ut dictum
 est precedenti capitulo. **T**unc
 siue hypocrisis sit veniale siue mor-
 tale peccatum est periculosum et
 multipliciter nocuum. ut patet
 primo ex uerbis christi qui hypo-
 critas ferre pro alijs impugnat math.
xxiii. septemplex. **E**t math. vi.
Exterminant enim facies suas
 ut appareant hominibus ieiunan-
 tes. **E**t luce. xii. **A**tendite a fer-

mento phariseorum quod est hypo-
 crisis. **E**t marci. vii. **H**ypocrita ei-
 ce primum trabem de oculo tuo
Secundo quia raro ad melius
 conuertuntur. **T**um quia se bo-
 nos putant aliorum laude de-
 lectati iob. xxxvi. **D**irecti non
 clamabunt gloria. quia humane
 laudis auaritate superati scios
 se esse miseri. etiam cum in pecca-
 tis moerentur putant. **T**um quod
 spiritus sanctus eos fugit sine
 quo conuerti non possunt. **S**ap-
 i. **S**piritus sanctus discipline
 effugiet fictum. **T**um etiam quia
 dyabolus noscitur esse in eis et
 dormit iob. xl. **S**ub umbra dor-
 mit in secreto thalami. scilicet
 in quo nullus fructus stipes va-
 cuus et radix in limo laudis est
 fundatus. **T**ercio quia sunt simi-
 les sterquilino in uero tecto. **S**e-
 pulchris pulchris cad auibus
 plenis. vulpibus quarum pel-
 lis est bona et carnes inanes. si-
 moni qui angariatus crucem
 domini portauit. **E**t vulpi que se mor-
 tuam fingit quo ad usque corni-
 cem capiat. **S**igno qui exteri-
 est albus caro autem eius nigra.
Quo ad tertium principale
 queritur utrum promissa quam
 aliquis in uerba de se fingit sit
 peccatum. **R**esponso secundum tho-
 mas. 2. 2. questione. Cxii. **Q**uod
 aliquis de seipso in uerba dicat
 potest contingere dupliciter

uno modo salua veritate dum se;
 maiora que sunt in seipso reticent
 quedam vero minora detegunt et
 de se proferunt que tamen in se esse
 cognoscunt. Et sic minora de se
 dicere non pertinet ad promiam
 nec etiam est peccatum secundum genus
 suum nisi per aliquam circumstantiam
 corrupcionem. Alio modo aliquis
 dicit minora a veritate declinans
 puta cum asserit aliquid vile de se
 quod in se non cognoscit aut cum
 negat de se aliquid magnum quod
 tamen percipit in seipso esse. et hoc
 pertinet ad promiam et est septem
 peccatum. unde Augustinus. li. de verbis
 domini. Cum humilitatis causa meti
 ris. si non eras peccator ante quam me
 timeris. metiendo peccator efficiaris
 Et si obiciis illud gregori. ad au
 gustinum. anglorum episcopi. bonarum me
 ritum est ibi culpas agnoscere ubi
 culpa non est. Et tunc. Quod ad bo
 nitatem mentis pertinet ut homo ad
 iustitie perfectionem tendat ideo
 in culpam reputat non solum si
 deficiat a comuni iustitia que ve
 re culpa est. sed etiam si deficiat
 a iustitie perfectione. que quoniam
 culpa non est. non autem culpa
 dicit quod pro culpa non recogno
 scit quod ad promiam mendacium per
 tinet. Non tamen quod promia per defe
 ctum proprie opponitur iactante qui
 ambo consistunt in verbis. in factis
 aut videtur aliquid opponi pro
 crisi per diminutionem suo modo

hic de proia **C**apitulum xxvi

Divocatio prohibetur
 presumptio siue sit noui
 tati siue alia. **U**n a
 de ecclesiis. xxxvii. **O** presumptio
 nequissima unde creata es glo
 a mala voluntate scilicet deficiente.
 ubi nondum quod presumptio quedam
 est bona quales in quibusdam
 id quod in nobis est facimus
 et de residuo in dominum auxiliū
 speramus et de deo presumimus
 Alia mala qua quis de se inordi
 nate et nimis confidit de utriusque
 dicitur iudith. vi. qui non dese
 ris presumens de te et de se pre
 sumentes humilias. mala pre
 sumptio est duplex. quedam vo
 luntatis presumptio nouitatum que
 est filia inanis glorie scilicet gregori.
 Alia est presumptio respectu ali
 orum illicite que etiam non habet
 nouitatem seu ammiracionem
 spalem. Item quedam est presump
 tio que est peccatum in spiritu sanctum
 Alia est peccati alleviatio de qui
 bus duabus habes super in. i. pre
 cepto vicis de spe. Est igitur pre
 sumptio quintuplex. prima boni
 de meritis vel de dei bonitate con
 fidetia humiliter. Secunda peccati
 excusatio in parte sibi bene facie
 di protelatio. Tertia presump
 tio generalis. Quarta specialis
 que dicitur nouitatum presump
 tio. Quinta peccatum in spiritu
 sanctum **D**e presumptioe igitur b